

Bilag 2: Svendborg Kommunes Klimahandleplan: Status august 2023

BEMÆRK at kolonnerne med tidsplanen kan foldes ud og ind . Version 12. oktober 2023

Farvekoder:

God fremdrift	Opstart og lidt fremdrift	Ikke igangsat	Ikke prioriteret	Indsatsen starter efter 2023
---------------	---------------------------	---------------	------------------	------------------------------

Fokusområde	Nr.	Indsats	TIDSPLAN som fremsendt ved certificering af Klimahandleplanen i september 2022						STATUS august 2023		
			2022	2023	2024	2025	2025-2030	2030-2050	Tidsperiode i Indsatskatalog	Fremdrift i handlinger	Kommentar
Tværgående indsats og aktiviteter	T1	Oplysning, engagement og samskabelse	Eksempler på konkrete handlinger: Første uddeling af klimapriser, kriterier for og uddeling fra grøn pulje, klimaage m.m.	Fortløbende oplysning og samskabelse	Fortløbende oplysning og samskabelse	Fortløbende oplysning og samskabelse	Fortløbende oplysning og samskabelse	Fortløbende oplysning og samskabelse	2022-2050	God fremdrift	Klimaage, klimapriser, workshops om f.eks. klimavenlige fødevarer med eksterne madaktører er afholdt. Forberedelser til nye partnerskaber pågår. Afholdelse af eksterne oplæg f.eks. på Handelsgymnasiet og deltagelse i AOF's klimafestival. Kommunens hjemmeside er opdateret m.m. Hertil en række borgerarrangementer i tilknytning til de enkelte indsats. Der er vedtaget kriterier for uddeling fra grøn pulje. Som det første uddeles 999.600 kr. fra solcelle-anlægget i Tved fra puljen i 2023.
	T2	Sikring af det nødvendige beredskab	Løbende kontakt med Fyns beredskab og Fyns politi for evt. opgradering af beredskab. Revision af beredskabsplan opstartes 2. halvdel 2022.	Forventet vedtagelse af opdateret beredskabsplan 1. halvår 2023			Revision af beredskabsplan mindst en gang i hver valgperiode	Revision af beredskabsplan mindst en gang i hver valgperiode	2022- Revision af beredskabsplan mindst en gang i hver valgperiode	God fremdrift	Kortlægning af et nuværende beredskab er gennemført. Opstart af arbejdsgruppe i kommunen for at drøfte udviklingen af beredskabet. Delprojekt i forbindelse Masterplanarbejdet med Vand og Affald ser på samarbejdet omkring beredskabet. To nye havvandsstandsmålere i Svendborg Sund for bedre lokal varsling er opsat og i drift. Deltagelse i møder med de mindre øer, se også indsats R10.
	T3	Sikring af offentlige services og infrastruktur			Detailkortlægning af plejecenter, skoler og sundhedscentre og lignende for stedspecifikke klimarisici	Detailkortlægning af plejecenter, skoler og sundhedscentre og lignende for stedspecifikke klimarisici	Udarbejdelse af stedspecifikke og indbyrdes prioriterede løsningsforslag.	Klimatilpasning af truede bygninger, arealer og veje gennemføres løbende og forventes udført i 2050.	2024-2030 og 2025 - 2050	Indsatsen starter i 2024	Arbejdet var planlagt til opstart i 2024. Arbejdet forventes ikke at starte i 2024, da der ikke er afsat de ressourcer og midler, der i indsatskatalogen er angivet skal anvendes for at udføre indsatsen. I forbindelse med budgetforhandlinger i 2024 for budgetårene 2025 og frem, kan der udarbejdes et budgettema. Herefter kan indsatsen igangsættes, hvis der tilføres midler.
	T4	Fremme klimahensyn i turismesektoren	Årlig deltagelse i Global Destination Sustainability netværket. Udbygning af samarbejdet med Geopark Det Sydfynske Øhav og Svendborg Event.	Årlig deltagelse i Global Destination Sustainability netværket. Udbygning af samarbejdet med Geopark Det Sydfynske Øhav og Svendborg Event.	Årlig deltagelse i Global Destination Sustainability netværket. Udbygning af samarbejdet med Geopark Det Sydfynske Øhav og Svendborg Event.	Årlig deltagelse i Global Destination Sustainability netværket. Udbygning af samarbejdet med Geopark Det Sydfynske Øhav og Svendborg Event.	Årlig deltagelse i Global Destination Sustainability netværket. Udbygning af samarbejdet med Geopark Det Sydfynske Øhav og Svendborg Event.	Årlig deltagelse i Global Destination Sustainability netværket.	2022-2040	Opstart og lidt fremdrift	Den årlige rapportering til Global Destination Sustainability indekset er veludviklet og velfungerende. Indekset er med til at styrke og motivere turismeaktørerne i deres arbejde med bæredygtighed. Udbygning af samarbejdet med Geopark det sydfynske øhav, Svendborg Event er pt ikke påbegyndt.
	T5	Grønne og bæredygtige indkøb og udbud	Medlem af partnerskabet POGI, udfasning af plast-engangsservice m.m.	Fokus på grønne indkøbs- og udbudsaftaler. Kommunikation i egen organisation omkring forbrug mindre og smartere. Undersøgelser af metode til måling af miljøbelastning ved kommunens indkøb	Fokus på grønne indkøbs- og udbudsaftaler. Kommunikation i egen organisation omkring forbrug mindre og smartere. Undersøgelser af metode til måling af miljøbelastning ved kommunens indkøb	Fokus på grønne indkøbs- og udbudsaftaler. Kommunikation i egen organisation omkring forbrug mindre og smartere. Undersøgelser af metode til måling af miljøbelastning ved kommunens indkøb	Fokus på grønne indkøbs- og udbudsaftaler. Kommunikation i egen organisation omkring forbrug mindre og smartere. Undersøgelser af metode til måling af miljøbelastning ved kommunens indkøb	Fokus på grønne indkøbs- og udbudsaftaler. Kommunikation i egen organisation omkring forbrug mindre og smartere.	2023-2040	Opstart og lidt fremdrift	Svendborg Kommune er meldt ind i Partnerskab for Grønne indkøb (POGI). Miljø- og klimakrav indarbejdes i kommunens udbud via 360 graders-blik med primært fokus på CO ₂ -reduktion. Omlægning til grønt sortiment på kontorartikler pågår. Analyse af muligheden for at omlægge til mere miljømærket sortiment på forbrugsartikler. Kommende fokus vil være på bæredygtige møbler. Kommunikation af de gode historier/storytelling. Indkøring af CO ₂ -beregningsmodul, der gør det muligt at beregne aftrykket ved de kommunale indkøb. Værktøjerne til grøn omstilling af kommunens indkøb er til stede. Udfordringen ligger i implementering og affærsændring i hele organisationen. Der er mindre korrektioner til den fremlagte tidsplan fra september 2022.
	T6	Undervisning i klima og bæredygtighed i grundskolen	Kommunal samarbejdsaftale med "Den Grønne Rygrad" (projekt under Den grønne tænketank Concito). Udvikling af konkrete undervisningsforløb.	Kommunal samarbejdsaftale med "Den Grønne Rygrad" (projekt under Den grønne tænketank Concito). Udvikling af konkrete undervisningsforløb.	Udvikling af konkrete undervisningsforløb	Udvikling af konkrete undervisningsforløb	Udvikling af konkrete undervisningsforløb	Udvikling af konkrete undervisningsforløb	2022 - 2050	God fremdrift	Handleplan med målsætninger for 2023-2024 er udarbejdet for Den Grønne Rygrad. Der er afholdt flere arrangementer f.eks. lærerinspirationsdag. Seks kommunale og tre frie grundskoler er medlem af Grøn Skole. Grøn Skole er Fritluftrådets undervisningsprogram for uddannelse i bæredygtig udvikling med natur, miljø og udeliv som centrale omdrejningspunkter. Grønne skoler har et grønt råd, som består af elever og lærere

KLIMANEUTRALITET

Energi	N1	Konvertering af olie- og naturgasfyr til fjernvarme	Strategisk varmeplan, handlingsplaner i samarbejde med forsyningselskaberne, godkendelse af konkrete nye fjernvarmeprojekter og implementering af produktionsanlæggene, borgerinddragende processer, indgåelse af konkrete partnerskaber	Strategisk varmeplan. Projektforslag til udredning af nye fjernvarmeområder. Godkendelse af konkrete nye fjernvarmeprojekter og implementering af produktionsanlæggene. Borgerinddragende processer, indgåelse af konkrete partnerskaber.	Godkendelse af konkrete nye fjernvarmeprojekter og implementering af produktionsanlæggene	Godkendelse af konkrete nye fjernvarmeprojekter og implementering af produktionsanlæggene	Godkendelse af konkrete nye fjernvarmeprojekter og implementering af produktionsanlæggene		2022-2030	Opstart og lidt fremdrift	Varmeplan 2030 med tilhørende varmeanalyser er vedtaget. Borgere med olie- og naturgasfyr er orienteret og revision af planen er igangsat. Der er afholdt en række borgermøder om varmeforsyning f.eks. i Tved, Rantzausminde, Tåsinge og Gudme. Der er nedsat et koordinationsforum mellem de professionelle aktører. Projektforslag for fjernvarmeforsyning af Kogtvedparken er godkendt. For Ollerup, V.Skerninge og Ulballe er projektforslag under opdatering. Projektforslag for Lundeberg er under udarbejdelse. Svendborg Kommune deltager i det EU-finansieret projekt COHEAT, der skal fremme grøn varmeforsyning i landområder og energirenovering.
	N2	Konvertering af olie- og naturgasfyr til individuelle varmepumper	Information til borgere og handlingsplaner i samarbejde med forsyningselskaberne	Handlingsplaner i samarbejde med forsyningselskaberne	Information og rådgivning i samarbejde med GO2Green	Information og rådgivning i samarbejde med GO2Green	Information og rådgivning i samarbejde med GO2Green		2022-2030	God fremdrift	For perioden september 2021 til februar 2023 er der opgjort 1.706 flere opvarmede bygninger med varmepumper. Der er en opmærksomhed på at udbygningen med individuelle varmepumper kan udhule fjernvarmepotentialet. Som nævnt under N1 har der været afholdt en række borgermøder vedr. grøn varmeforsyning.
	N3	Fjernvarme uden fossil energi	Strategisk varmeplan. Handlingsplaner udarbejdes i samarbejde med forsyningselskaberne. Godkendelse af de konkrete projektforslag og implementering af produktionsanlæggene	Strategisk varmeplan. Handlingsplaner udarbejdes i samarbejde med forsyningselskaberne herunder plan for forsyningselskabernes udfasning af ledningsgas til gaskedler. Godkendelse af de konkrete projektforslag og implementering af produktionsanlæggene	Godkendelse af de konkrete projektforslag og implementering af produktionsanlæggene	Godkendelse af de konkrete projektforslag og implementering af produktionsanlæggene	Godkendelse af de konkrete projektforslag og implementering af produktionsanlæggene		2022-2030	God fremdrift	Beslutning er truffet om lukning af Svendborg Kraftvarme i 2023. Principbeslutning om nye varmeproducerende anlæg baseret på afbrænding af biomasse er under politisk behandling.
	N4	Kommunale bygninger uden fossil energi	Handlingsplaner for energistyring, CTS og energimærkning samt evt overdragelse af varmepumper til Svendborg VE Konvertering af gasfyr til varmepumper Energiøptimering i selvejende institutioner	Handlingsplaner for energistyring, CTS og energimærkning samt evt overdragelse af varmepumper til Svendborg VE. Konvertering af gasfyr til varmepumper. Energiøptimering i selvejende institutioner. Indførelse af	Konvertering af gasfyr til varmepumper. Energiøptimering i selvejende institutioner. Indførelse af energiledelse. Energimærkning. Udvidelse af energistyring og CTS	Konvertering af gasfyr til varmepumper. Energiøptimering i selvejende institutioner. Energimærkning. Udvidelse af energistyring og CTS	Konvertering af gasfyr til varmepumper. Energiøptimering i selvejende institutioner. Udvidelse af energistyring og CTS		2022-2030	Opstart og lidt fremdrift	Energimærkning pågår med god fremdrift. Prioriteringsmodel for opsætning af varmepumper er udarbejdet. Det første projekt på Hesselager Skole og Børnehave er sendt i udbud før sommerferien. Arbejdet med overdragelse af varmepumper til Svendborg VE A/S er i god fremdrift. Indkøb af nyt energimønteringssystem er udsat.
	N5	Energiøptimeringer i erhvervslivet	Dialog om frivillige indsats ved miljøtilsyn og -kampagner. 1-2 temamøder årligt om energi for virksomheder. Energirådgivning for virksomheder, samarbejdsprojekter med Erhvervs Fyn.	Dialog om frivillige indsatser ved miljøtilsyn og -kampagner. 1-2 temamøder årligt om energi for virksomheder. Energirådgivning for virksomheder, samarbejdsprojekter med Erhvervs Fyn.	Dialog om frivillige indsatser ved miljøtilsyn og -kampagner. Energirådgivning for virksomheder, samarbejdsprojekter med Erhvervs Fyn.	Energirådgivning for virksomheder, samarbejdsprojekter med Erhvervs Fyn.	Energirådgivning for virksomheder, samarbejdsprojekter med Erhvervs Fyn.		2021-2030	Opstart og lidt fremdrift	Arrangementer afholdt og planlagt for virksomheder, håndværkere m.m. Dialog om frivillige indsatser ved miljøtilsyn og -kampagner er ikke for nuværende sat i gang.
	N6	Energiøptimeringer i boligmassen	Energitjek i private huse. Webinarer, borgermøder og kampagner m.m. i samarbejde med GO2Green m.fl.	Energitjek i private huse. Webinarer, borgermøder og kampagner m.m. i samarbejde med GO2Green m.fl. Informationsmøder med ejer-/andels- og boligforeninger	Energitjek i private huse. Webinarer, borgermøder og kampagner m.m. i samarbejde med GO2Green m.fl. Informationsmøder med ejer-/andels- og boligforeninger	Energitjek i private huse. Webinarer, borgermøder og kampagner m.m. i samarbejde med GO2Green m.fl. Informationsmøder med ejer-/andels- og boligforeninger	Energitjek i private huse. Webinarer, borgermøder og kampagner m.m. i samarbejde med GO2Green m.fl. Informationsmøder med ejer-/andels- og boligforeninger		2022-2030	God fremdrift	Der er udført energitjek af 99 boliger i 2022. Der forventes flere energitjek i 2023. Brev sendt ud til bolig ejere i december 2022 med oplysninger om forventninger til nye fjernvarmeområder. I samarbejde med GO2Green er der afholdt borgermøder med fokus på energibesparelser. Der er en udfordring i at få spredt information på den rette måde til borgere.
	N7	Udbygning af vedvarende energi - private aktører	Revision af beslutning fra juni 2021 om rammerne for opstilling af VE-anlæg. Udarbejdelse af lokalplan mm. for 84 ha solceller og 3 vindmøller á 150 meter. Fokus på opsætning af solceller på tage i nye lokalplaner. Dialog med aktører omkring etablering af biogasanlæg	Udarbejdelse af lokalplan mm. for 84 ha solceller og 3 vindmøller á 150 meter. Fokus på opsætning af solceller på tage i nye lokalplaner. Dialog med aktører omkring etablering af biogasanlæg	Fokus på opsætning af solceller på tage i nye lokalplaner. Dialog med aktører omkring etablering af biogasanlæg	Fokus på opsætning af solceller på tage i nye lokalplaner. Dialog med aktører omkring etablering af biogasanlæg	Fokus på opsætning af solceller på tage i nye lokalplaner. Dialog med aktører omkring etablering af biogasanlæg		2022-2030	God fremdrift	Rammen for VE blev udvidet fra 84 ha solceller og 3 vindmøller til 145 ha solceller og 6 større vindmøller i december 2022. Ydermere besluttede Kommunalbestyrelsen at der kan plantlægges for mindre borgerdrevne solcelleanlæg. Indkaldelse af ansøgninger til opsætning af vindmøller og solcelleanlæg er gennemført. Kommunalbestyrelsen har i juni 2023 besluttet at sætte følgende kommuneplantillæg og lokalplaner i gang vedr.: •Solenergianlæg ved Højlandsvej, Gudme på op til 60 ha, •Hybridanlæg ved Høje Dong ca. 50 ha solenergi og 3 vindmøller á 150 meter.
	N8	Udbygning af vedvarende energi - Svendborg VE A/S	Pilotprojekt med oprettelse af VE-fællesskab.	Pilotprojekt med oprettelse af VE-fællesskab. Løbende implementering af solceller på kommunale tage (bl.a. gennem VE-fællesskaber).	Løbende implementering af solceller på kommunale tage (bl.a. gennem VE-fællesskaber).	Løbende implementering af solceller på kommunale tage (bl.a. gennem VE-fællesskaber). Etablering af et markbaseret solcelleanlæg	Løbende implementering af solceller på kommunale tage (bl.a. gennem VE-fællesskaber). Etablering af et markbaseret solcelleanlæg		2023-2030	God fremdrift	Pilotprojekt for et energifællesskab i Skårup er i gang. Der er fremdrift i arbejdet med opsætning af solceller på kommunale tage i regi af Svendborg VE A/S.
	N9	Omstilling til el i kommunale biler							2022-2030	God fremdrift	Arbejdet med omstilling til el i kommunale biler kører planmæssigt. 23% af kommunens biler er nu eldrevne, og det forventes af 42% af flåden er eldrevne med udgangen af 2023.

Transport	N10	Ladeinfrastrukturplan og opstilling af ladestandere	Udrulningsplan frem mod 2030 er besluttet	Udmøntning af udrulningsplanen via offentlige udbud til det private marked og opsætning af ladeinfrastruktur på udvalgte kommunale arealer	Udmøntning af udrulningsplanen via offentlige udbud til det private marked og opsætning af ladeinfrastruktur på udvalgte kommunale arealer	Ny monitorering af behovet for ladestanderinfrastruktur i kommunen i 2025. Udmøntning af udrulningsplanen via offentlige udbud til det private marked og opsætning af ladeinfrastruktur på udvalgte kommunale arealer	Udmøntning af udrulningsplanen via offentlige udbud til det private marked og opsætning af ladeinfrastruktur på udvalgte kommunale arealer	2022-2030	God fremdrift	Opsætningen af kommunale ladestandere i er fuld gang og der er opsat 75 ladestandere. Det er forventningen at der i alt er opsat 115 standere ved udgangen af 2023. Med afsæt i en kortlægning er der vedtaget en udrulningsplan for 36 offentlige tilgængelige ladestandere. Det første udbud for opsætning af 5 offentlige ladestandere er gennemført og opsætningen udført/igang. I løbet af de næste måneder udbydes yderligere opsætning af 10 ladepladser. Resten af de 36 ladestandere forventes udbudt og opsat i 2024.	
	N11	Omstilling til elbusser		Fælles fysisk funktionsudbud med el som drivmiddel for mest miljø og klimaeffekt.	Afslutning af fælles fysisk funktionsudbud med el som drivmiddel for mest miljø og klimaeffekt. Kontraktstart august 2024			2022-2024	Ikke igangsat, men fortsat prioriteret	Seneste udbud blev gennemført med kontrakter på nulemissions busdrift (elbusser) i Svendborg Kommune for både bybusser, lokalruter og regionale ruter. Udbuddet blev annulleret, da priserne lå betydeligt over kommunens budget for kollektiv trafik. Teknik og Miljøudvalget har på møde den 7. september 2023 godkendt et nyt udbud af elbusser med driftsstart fra august 2025. De regionale ruter og de lokalruter forventes udbudt som nulemissions busdrift i 2027.	
	N12	Omstilling til fossilfri færgedrift	Afklaring af proces og beslutning om teknologi for ny Højestene og ny Hjortøbo samt beslutning om anlægsbudget m.m.	Udbudsforberedelse af rådgiveropgaver og entreprenør	Ombygning af færgelejerne og driftsklæring af ny Hjortøbo-færge samt driftsstart. Etablering af ladeinfrastruktur.	Driftsklæring af ny Højestene færge samt driftsstart.	Omstilling af M/S Helge til vedvarende energi.		2023-2030	Opstart og lidt fremdrift	Højestene har nedsat sit brændstofforbrug som følge af fokus på bæredygtig sejlads. Der er indgået indkøbsaftale vedr. ny standardfærge til erstating for Højestene. Der udarbejdes budgettema for 2024-2060 og der forventes beslutning herom i løbet af september/oktober måned 2023. Svendborg Kommune har fået tilskud på 5.997.500 kr. til projektet "Grøn færgedrift mellem Svendborg og Hjortø - Ny Hjortøbo". Der mangler egenfinansiering til Ny Hjortøbo. Der er ikke for nuværende taget stilling til en evt. omstilling af Helge til eldrift. Tidsplanen er forskubbet med et år.
	N13	Mobilitetsplan	Opstart af forprojekt til mobilitetsplan	Forprojekt til mobilitetsplan	Udarbejdelse af mobilitetsplan samt realisering af planen i takt med at der økonomisk afsættes midler til handlingerne	Udarbejdelse af mobilitetsplan samt realisering af planen i takt med at der økonomisk afsættes midler til handlingerne	Udarbejdelse af mobilitetsplan samt realisering af planen i takt med at der økonomisk afsættes midler til handlingerne		2023-2030	Ikke igangsat og ikke prioriteret pt.	I forbindelse med fagudvalgenes og Kommunalbestyrelsens behandling af Svendborg Kommunes Udviklingsplan 2023-2035 på møder i marts 2023, blev det besluttet at der ikke afsættes ressourcer til udarbejdelse af en mobilitetsplan.
	N14	Alternativer til personbilskørsel		Potentiale-muligheder undersøges	Potentiale-muligheder undersøges	Handlinger sættes i gang med koordinering til mobilitetsplanen	Handlinger sættes i gang med koordinering til mobilitetsplanen		2023-2030	Opstart og lidt fremdrift	Lanceringsplan for samkørsel i Svendborg Kommune er under udarbejdelse.

Landbrug og skovbrug	N15	Skovrejsning	Implementering af vedtaget samarbejdsprojekt om rejsning af 540 ha skov øst for Svendborg By - første jordfordeling. Undersøgelse af mulige MUFJO-projekter	Implementering af vedtaget samarbejdsprojekt om rejsning af 540 ha skov øst for Svendborg By - Etablering af skov	Implementering af vedtaget samarbejdsprojekt om rejsning af 540 ha skov øst for Svendborg By - Etablering af skov	Implementering af vedtaget samarbejdsprojekt om rejsning af 540 ha skov øst for Svendborg By - Etablering af skov	Implementering af vedtaget samarbejdsprojekt om rejsning af 540 ha skov øst for Svendborg By - Etablering af skov	2022-2040	God fremdrift	Svendborg Kommune indgår sammen med Naturstyrelsen og Svendborg Vand i et fælles skovrejsningsprojekt øst for Svendborg. Naturstyrelsen står for opkøb af jord og har erhvervet 114 ha til skovrejsning. Arealerne der er fordelt på to områder, forventes tilplantet i 2026 og 2029. I 2023 påbegyndes planlægningen af disse to første skove med inddragelse af naboer, organisationer og andre interessenter.	
	N16	Vådlægning og ekstensivering af kulstofrige landbrugsjorde	Implementering, herunder tilslutning fra lodsejerne til at gennemføre projekter for nye vådområder	Implementering, herunder tilslutning fra lodsejerne til at gennemføre projekter for nye vådområder	Implementering, herunder tilslutning fra lodsejerne til at gennemføre projekter for nye vådområder	Implementering, herunder tilslutning fra lodsejerne til at gennemføre projekter for nye vådområder	Implementering, herunder tilslutning fra lodsejerne til at gennemføre projekter for nye vådområder	2022-2030	Opstart og lidt fremdrift	De senere år har der været arbejdet med flere vådområdeprojekter, dog uden at det for nuværende har været muligt at indgå frivillige aftaler med lodsejerne. Kommunen samarbejder med lokale udtagningskonsulenter fra Seges, deltager i et fysisk erfarings samarbejde m.m. På grund af manglende ressourcer forventes der få aktiviteter i forhold til indsatsen i 2023/2024.	
	N17	Ændret dyrkning af landbrugsjord	Indgåelse af fælles fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Udmøntning af handlinger via fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Udmøntning af handlinger via fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Udmøntning af handlinger via fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Udmøntning af handlinger via fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	2022-2030	Ikke igangsat, men fortsat prioriteret	Afventer etablering af det fælles fysiske partnerskab. Forarbejder er i gang.	
	N18	Marine indsats	Svendborg Kommune deltager i og bidrager til Projektet "Liv i Lillebælt" som er et tværkommunalt projekt. I 2022 starter forundersøgelser der skal udpege egnede steder/projekter for etablering af stenrev, plantning af ålegræs m.m.	Planlægning af konkrete indsats i farvande ud for Svendborg Kommune	Anlægs- og implementeringsfase af konkrete projekter startes op og fortsætter de kommende år	Anlægs- og implementeringsfase af konkrete projekter startes op og fortsætter de kommende år	Anlægs- og implementeringsfase af konkrete projekter startes op og fortsætter de kommende år	Anlægs- og implementeringsfase af konkrete projekter startes op og fortsætter de kommende år	2023-2040	Opstart og lidt fremdrift	Svendborg Kommune deltager i projektet "Liv i Lillebælt" med deltagelse af 12 jyske/fynske kommuner. Projektets formål er at øge biodiversiteten i Lillebælt inkl. Det Sydøstlige Øhav. En indsats for at opnå biodiversitet er udplantning af ålegræs, som har en betydelig effekt i forhold til tilbageholdelse af CO ₂ . Planlægningen af konkrete marine indsats i farvandede nær Svendborg Kommune er påbegyndt. Muligheder for demonstrationsprojekter i samarbejde med de sydfynske kommuner er ved at blive undersøgt. Der arbejdes på økonomisk støtte til projekterne fra fonde samt tilladelser m.m.
	N19	Ændret fodersammensætning til kvæg	Indgåelse af fælles fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Udmøntning af handlinger via fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Udmøntning af handlinger via fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Udmøntning af handlinger via fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Udmøntning af handlinger via fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	2022-2030	Ikke igangsat, men fortsat prioriteret	Afventer etablering af det fælles fysiske partnerskab og national lovgivning. Forarbejder til partnerskabet er i gang.	
	N20	Ændret gødningshåndtering i stald og lagre	Indgåelse af fælles fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Indgåelse af fælles fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Indgåelse af fælles fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Indgåelse af fælles fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	Indgåelse af fælles fysisk partnerskab med landbrugsorganisationer. Dialogmøder med landbruget.	2022-2030	Ikke igangsat, men fortsat prioriteret	Afventer etablering af det fælles fysiske partnerskab og national lovgivning. Forarbejder til partnerskabet er i gang.	

Affald og ressourcer	N21	Ny affaldsordning	Fuld implementering af indsamling af 9 affaldsfraktioner ved samtlige husstande	Implementering af indsamling af tekstiler ved alle husstande	Implementering af øget sortering af udvalgte fraktioner i byrummet.	Implementering af øget sortering af udvalgte fraktioner i byrummet.	Implementering af øget sortering af udvalgte fraktioner i byrummet.	2022-2030	God fremdrift	Den nye affaldsordning blev startet i 2020 og opfylder p.t. alle nationale mål.
	N22	Etablering af fælles fysisk affaldssorteringsanlæg	Undersøgelse af muligheder for at etablere et centralt eftersorteringsanlæg, herunder afdækning af økonomi	Undersøgelse af muligheder for at etablere et centralt eftersorteringsanlæg, herunder afdækning af økonomi	Undersøgelse af muligheder for at etablere et centralt eftersorteringsanlæg, herunder afdækning af økonomi	Etablering af centralt eftersorteringsanlæg	Etablering af centralt eftersorteringsanlæg	2022-2040	Ikke igangsat, men fortsat prioriteret	Borgmesterforum Fyn sendte i august 2021 på vegne af de fynske kommuner, en fælles anmodning om undtagelse i affaldsbekendtgørelsen, hvilket vil muliggøre etableringen af et fælles fysisk eftersorteringsanlæg. Miljøstyrelsen og Energistyrelsen er fortsat i gang med at vurdere den fynske anmodning om undtagelse. Ønsket er fortsat at holde muligheden åben for, at de fynske kommuner kan eje et eftersorteringsanlæg, såfremt det muliggøres at etablere dette.
	N23	Bedre sortering i virksomheder og kommunale bygninger	Implementering af sortering i 10 fraktioner ved alle virksomheder. Understøtte renovatorer i at tilbyde indsamlingsordninger, som lever op til kommende krav om udsortering og mærkning. Dialog med virksomheder om genbrug og bedre udsortering af affald.	Understøtte renovatorer i at tilbyde indsamlingsordninger, som lever op til kommende krav om udsortering og mærkning. Dialog med virksomheder om genbrug og bedre udsortering af affald.	Understøtte renovatorer i at tilbyde indsamlingsordninger, som lever op til kommende krav om udsortering og mærkning. Dialog med virksomheder om genbrug og bedre udsortering af affald.	Understøtte renovatorer i at tilbyde indsamlingsordninger, som lever op til kommende krav om udsortering og mærkning. Dialog med virksomheder om genbrug og bedre udsortering af affald.	Understøtte renovatorer i at tilbyde indsamlingsordninger, som lever op til kommende krav om udsortering og mærkning.	2023-2030	Opstart og lidt fremdrift	Ved de miljøtilsyn som kommunen udfører er der også fokus på virksomhedernes affaldssortering. Det forventes at indtillitsyn i 2025 suppleres af affaldstilsyn på alle andre virksomheder som ikke er omfattet af de tilsyn der udføres. Overordnet er virksomheder godt igang med implementering af affaldssortering.
	N24	Forebyggelse af affald		Inspirationsarrangementer for borgere. Undersøg muligheden for at indgå tværkommunalt partnerskab med Tingcentralen. Kommunens interne genbrugsplads og affaldsforebyggelse	Afklare juridiske rammer for private initiativer og udvikle startpakker. Inspirationsarrangementer for borgere. Undersøg muligheden for at indgå tværkommunalt partnerskab med Tingcentralen. Kommunens interne genbrugsplads og affaldsforebyggelse	Afklare juridiske rammer for private initiativer og udvikle startpakker. Inspirationsarrangementer for borgere	Afklare juridiske rammer for private initiativer og udvikle startpakker. Inspirationsarrangementer for borgere	2024-2030	Indsatsen starter i 2024	De lokale handlinger er ikke igangsat og indsatsen er berammet til at starte i 2024. Derimod er der et arbejde i gang i regi af Fyn2030 under målsætningen om et Fyn uden affald. Teknisk Direktørforum Fyn har startet et arbejde for at identificere og igangsætte et eller to nye projekter med et fokus på at nedbringe de største affaldsmængder der stammer fra bygge- og anlægssektorer og fra husholdningsaffald og husholdningslignende affald. En arbejdsgruppe bestående af Nordfyn, Odense og Svendborg Kommuner har i juni 2023 gennemført en workshop med 39 deltagere. Deltagerne repræsenterede de fynske affaldsselskaber, affaldsbehandlere, virksomheder og de fynske kommuner. På workshoppen blev barrierer og udfordringer for øget genbrug og genanvendelse kortlagt. Med afsæt i workshoppen arbejdes der nu videre med udviklingen af 3 konkrete projekter, hvoraf 1 til 2 projekter forventes igangsat ultimo 2023. Tingcentralen deltager i arbejdet.
	N25	Genanvendelse og direkte genbrug af bygge- og anlægsmaterialer		Udarbejde kommunale standarder for selektiv nedrivning samt genbrug af byggematerialer.	Udarbejde kommunale standarder for selektiv nedrivning samt genbrug af byggematerialer. Oprettelse af genbrugsområde for byggematerialer	Oprettelse af genbrugsområde for byggematerialer. Understøtte private byggeprojekters affaldssortering og genanvendelse samt facilitere dialog mellem nedrivningsprojekter og byggeprojekter.	Oprettelse af genbrugsområde for byggematerialer. Understøtte private byggeprojekters affaldssortering og genanvendelse samt facilitere dialog mellem nedrivningsprojekter og byggeprojekter.	2023-2030	Ikke igangsat	Arbejdet i regi af Fyn2030 nævnt under indsatsen herunder (N24) vil bidrage til denne indsats. Der er for nuværende ikke igangsat selvstændige tiltag i Svendborg Kommune.

Fødevarer	N26	Klimavenlig mad og mindre madspild	Planlægning og igangsætning af indsatsen, herunder opstart af idebank, adgang til CO ₂ beregner og facilitering af netværk for køkkener og leverandører.	Planlægning og igangsætning af indsatsen, herunder opstart af idebank, adgang til CO ₂ beregner og facilitering af netværk for køkkener og leverandører.	Implementering af indsatsen, herunder efteruddannelse af køkkenpersonale og kommunikation af de gode eksempler. Det forventes, at der gradvis vil kobles flere og flere køkkener på indsatsen.	Implementering af indsatsen, herunder efteruddannelse af køkkenpersonale og kommunikation af de gode eksempler. Det forventes, at der gradvis vil kobles flere og flere køkkener på indsatsen.	Implementering af indsatsen, herunder efteruddannelse af køkkenpersonale og kommunikation af de gode eksempler. Det forventes, at der gradvis vil kobles flere og flere køkkener på indsatsen.	2022-2040	God fremdrift	Workshops om klimavenlige fødevarer med eksterne madaktører er afholdt. Der er afholdt erfaringsudvekslingsmøde med de fynske personalekøkkener og et netværk er etableret. Der er gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt kommunens medarbejdere som input til opstilling af mål for den grønne omstilling af kommunens personalekøkkener. Der er gennemført beregninger af de kommunale indkøbte fødevarers klimaaftryk. I løbet af efteråret vil der blive fremsat forslag til mål for den grønne omstilling for personalekøkkener med inddragelse af MED, og der vil blive arbejdet videre med den grønne omstilling i de øvrige kommunale køkkener.
-----------	-----	------------------------------------	---	---	--	--	--	-----------	---------------	---

KLIMAROBUSTHED										
VAND										
R1	Reducering af risiko for skader ved skybrud i bebyggede områder	Opdatering af serviceniveau for vand på terræn	Detailgen gennemgang og kvalificering af de udpegede geografiske fokusområder og på baggrund heraf at have udarbejdet opdaterede planer for fornyelse af kloaksystemerne. Udarbejdes frem til 2026	Tilpasning af relevante kloaksystemer samt øget nedsvivning af lokalt regnvand frem til 2040				2022-2040	God fremdrift	Masterplanarbejdet for håndtering af regn- og spildevand er forankret i Kommuneplan 2021-2033 og Spildevandsplan 2020-2031. Arbejdet som udføres i samarbejde med Vand og Affald er godt i gang. Der er udarbejdet kommissorium for opgaven og nedsat en arbejdsgruppe.

Skybrud	R2	Klimasikring af vandløb	Foranalyse af området omkring Kobberbækken i Svendborg By	Rørlegte vandløb i Svendborg By er kortlagt i 2023. Inden 2025 at opstille målestationer og indsamle afstrømningsdata i vandløb. Beskrive vandløbs karakteristika og udføre robusthedsanalyse samt udpegning og prioritering af vandløb der er i risiko for at forårsage oversvømmelser nær bebyggede områder og kritisk infrastruktur			Vandløbs- eller spildevandsindsatser, som kan reducere risikoen for oversvømmelser realiseres løbende og inden 2040.		2023-2040	Opstart og lidt fremdrift	Forslag til dispositionsplan for genåbning af Kobberbækken er udarbejdet og godkendt af Kommunalbestyrelsen i april 2023. Havørred Fyn har i oktober 2022 besluttet at støtte projektet med 320.000 kroner til udarbejdelse af en forundersøgelse ved Ørkilds øverste mølle. Der arbejdes videre med projektmodning og finansiering. Kortlægningen af øvrige rørlegte vandløb i Svendborg By er påbegyndt. Der er udarbejdet forslag til måleprogram for alle vandløb i Svendborg Kommune. Igangsætning afventer afklaring af medfinansiering. Juridisk er det afklaret at Vand og Affald kan medfinansiere. Der er ikke pt. indgået aftaler med Vand og Affald, men der er stor imødekommedhed.	
	R3	Reducering af erosion og jordskred ved skybrud		Områder, som er i risiko for skred og erosion kortlægges inden 2027. Indsatsprogram udarbejdes inden 2027.			Eventuelle konkrete anlægsindsatser, som skal forhindre skred og erosion gennemføres løbende frem til 2040.		2023 - 2040	Ikke igangsat	Det forventes at kortlægningen tidligst starter i 2025	
	R4	Reducering af oversvømmelser eller udtørring i forbindelse med terrænnændringer	Løbende gennem myndigheds- og planarbejdet i kommunen samt via kampagner							2022-	Opstart og lidt fremdrift	Der tages ad hoc stilling til problemstillingen i konkrete sager. Arbejdet med udarbejdelse af: Administrationsgrundlag, informationsmateriale til borgere og lodsejere, landbruget m.m. er påbegyndt.
	R5	Sikring af drikkevand samt håndtering af terrænnært grundvand		GIS-analyse af problemets mulige omfang i 2023. Udpegning af risikområder for grundvandsstigninger med baggrund i beregnede klimascenarier, hvor grundvandet forvejen står tæt på terræn i 2023. Udpegning af udsatte brønde og borer, hvor der er behov for en opfølgende indsats inden 2026	Indarbejdelse og anvendelse af risiko-screeningsværktøj i fremtidig planlægning og byggeri fra 2024 eller ved næste kommuneplansrevision			Realisering af anlægstiltag fra 2026 og inden 2030.		2023-2040	Ikke igangsat	Arbejdet er udskudt til 2024 pga manglende ressourcer.
	R6	Reducering af risiko for oversvømmelser i bebyggede områder ved stormflod			Opstart af udvalgte fokusområder forventes i 2024 med afslutning i 2030. Bemærk at der er en særskilt indsats for Blå Kant inkl. Svendborg Havn som er det højest prioriterede fokusområde					2024-2030	Indsatsen starter i 2024	Opstart af udvalgte fokusområder forventes i 2024 med afslutning i 2030. Der er pt. ikke afsat ressourcer til opgaven.
Stormflod	R7	Reducering af risiko for oversvømmelser af Svendborg Havn	Projekt: Byerne og det stigende havvand. Detailanalyser af stormflodshændelser i Svendborg Sund, detailrisiko- og værdikortlægning, ansøgning til kystpuljen samt en række andre forarbejder.	Politisk godkendelse af en handleplan for etapeinddeling, linjeføring og sikringshøjde. Udarbejdelse af finansierings- og bidragsmodel samt andre forarbejder m.m.	Planlægning og projektering af Søndre Havn etappen	Etape 2: Klimasikring af Søndre Havn forventes anlagt i 2025-26	Næste etaper af klimasikring af Svendborg Havn	Næste etaper af klimasikring af Svendborg Havn	2021-2050	God fremdrift	Indsatsen går på to ben. 1) Udarbejdelse af strategi og handleplan for Svendborg Havn. 2) Første etape for sikring af Søndre Havn. Alle opgaver i 2022 er gennemført og projektet "byerne og det stigende havvand" er afsluttet. Kommunalbestyrelsen har i april 2023 godkendt strategi, handleplan og baggrundsnotat for det videre etapeopdelte arbejde for beskyttelse af Svendborg Havn. Der er afholdt borgermøder, politiske temamøder, opstilling af model af højvandsmur ved Gasværkshavnen m.m. Forarbejder til første etape med sikring i Søndre Havn er i gang og udføres som et kommunalt fællesprojekt. Finansiering herunder bidragsmodel, projektmodning, borgerinddragelse, udarbejdelse af udbud m.m. pågår. For nuværende er det ikke muligt at sige nøjagtigt hvornår projektet er realiseret, men der er en bagkant i januar 2028 i forhold til tilskuddet fra kystpuljen.	
	R8	Beskyttelse af særligt bevaringsværdige kystkulturmiljøer					Indsatsen forventes efter prioritering at blive sat i gang fra 2028 løbende frem til 2040		2028 - 2040	Indsatsen starter i 2028	Indsatsen er planlagt til at starte i 2028. Det kunne overvejes om det vil være hensigtsmæssigt at udføre en indledende screening af højvandsværdighedens konsekvenser ift de 20 udpegede kystkulturmiljøer tidligere end fra 2028.	
	R9	Beskyttelse af værdifuld flora og fauna på strandenge	Projekt for sikring af klokkefrø til og med 2023	Kortlægning i perioden 2023-2025				Gennemførelse af projekter		2022-2050	Opstart og lidt fremdrift	Vandhuller til overvintringssteder til klokkefrø er etableret på Skarø. Kortlægning af oversvømmelsestruet natur er påbegyndt i 2023. Denne indsats har sammenhæng til indsatsen vedr. "bevarelse af den frie kystdynamik på udpegede strækninger" (R12).
	R10	Reducering af risiko for oversvømmelse af infrastruktur anlæg på de mindre beboede øer		Stedspecifik risikovurderinger og skadesberegninger samt klarlægning af lokale handlemuligheder. Samarbejde og formidling til øboer	Etablering af varslingsystem og sikring af lokalt beredskab					2023-2028	Opstart og lidt fremdrift	Indledende møder med Skarø, Drejø og Hjortø er afholdt. Ørådet er orienteret om Klimahandleplanen.
Kysterosion	R11	Reducering af risiko for kysterosion i udsatte områder				Forundersøgelser og analyser	Realisering af løsningsforslag		2025-2030	Indsatsen starter i 2025	Indsatsen starter i 2025 med forundersøgelser og analyser. Der er pt. ikke afsat ressourcer til opgaven.	
	R12	Bevarelse af den frie kystdynamik på udpegede strækninger					Kortlægning og udpegning af strækninger. Tilføjelse ved først kommende revision af kommuneplanen		2025-2030	Indsatsen starter i 2025	Indsatsen starter i 2025 med kortlægning af kyststrækninger. Der er pt. ikke afsat ressourcer til opgaven.	
VARME												
Hedebølger	R13	Forhindring af overophedning i byerne		Indsatsen sættes i gang og implementering startes op						- 2050 Indsatsen er fortløbende	Ikke igangsat	Da der ikke er tale om en "brændende platform" er emnet ikke højt prioriteret, men der er dog behov for en gradvis modning af emnet, da ekstreme varmeperioder ventes at være en del af fremtidige vejrscenarier og temperaturen generelt ventes at stige i Danmark. I første omgang indarbejdes emnet i Kommuneplan 2024 for gradvist at skabe øget opmærksomhed om potentiel risiko for overophedning af byerne. Der vil løbende være fokus på indsatsen i lokalplanlægningen. Indsatsområdet skal løftes i tæt samspil med indsats R15, Klimaoptimering af kommunens driftsplanlægning.
	R14	Sikring af robuste offentlige arealer ved øget anvendelse		Indsatsen sættes i gang og implementering startes op						- 2050 Indsatsen er fortløbende	Ikke igangsat	Kortlægning/screening af fokusområder igangsættes i sommerhalvåret 2023 i forhold til opgradering af byrumsinventar, øget badesikkerhed og øget begrønning til håndtering af skybrud mv. På baggrund af kortlægningen udarbejdes en indsatsplan for rækkefølge og løsningsforslag.
	R15	Klimaoptimering af kommunens driftsplanlægning		Tilpasning af driften til en længere vækstsæson samt tilpasset plantevalg. Indsatsen er fortløbende. Vurdering af evt. revision af plan for grønne områder							- 2050 Indsatsen er fortløbende	Ikke igangsat
TØRKE												
Naturbrande	R16	Reducering af risiko for naturbrande		Kortlægning af risici for naturbrande, sikring af beredskab samt opstart af kampagner for reducere af risici i perioden 2024-2026	Kortlægning af risici for naturbrande, sikring af beredskab samt opstart af kampagner for reducere af risici i perioden 2024-2026	Kortlægning af risici for naturbrande, sikring af beredskab samt opstart af kampagner for reducere af risici i perioden 2024-2026 . Fortløbende formidling til borgere.	Fortløbende formidling til borgere samt sikring af beredskab		2024-2050	Indsatsen starter i 2024	Indsatsen er planlagt til at starte i 2024 med en kortlægning af risikoen for naturbrande. Indsatsen har sammenhæng til indsatsen for "Sikring af det nødvendige beredskab" (T2)	
Vandmangel	R17	Sikring af tilstrækkelig forsyning af rent drikkevand		Kortlægning og overvågning af grundvandsstanden samt vandforbruget. Dialog med vandværker og borgerrettede vandsparer kampagner	Kortlægning og overvågning af grundvandsstanden samt vandforbruget. Dialog med vandværker og borgerrettede vandsparer kampagner	Redgørelser for udviklingen i vandværksboringer og vandforbruget indgår i de kommende revisioner af klimahandleplanen	Dialog med vandværker og borgerrettede vandsparer kampagner	Dialog med vandværker og borgerrettede vandsparer kampagner	2023-2050	Opstart og lidt fremdrift	I 2023-2024 vil opgaven med overvågningen af grundvandsstanden blive prioriteret og indsatsen og delmålsætninger vil blive implementeret i bl.a. vandforsyningsplanen for 2023-35.	